

UCHWAŁA Nr 17/985/2009 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 18 listopada 2009 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu orzeka nieważność §14 uchwały Nr XLVIII/461/2009 Rady Miejskiej w Jarocinie dnia 30 października 2009 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez szkoły podstawowe i gimnazja niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych i niepubliczne przedszkola.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XLVIII/461/2009 z dnia 30 października 2009 r. doręczoną tut. Izbie w dniu 9 listopada 2009 r. Rada Miejska w Jarocinie, powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), zgodnie z treścią §1 ustaliła tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez szkoły podstawowe i gimnazja niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych oraz niepubliczne przedszkola.

Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie przepisów art. 61 §§1 i 4 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zawiadomiła przedstawiciela Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając termin badania na dzień 18 listopada 2009 roku.

Rozpatrując sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Kompetencję do podjęcia uchwały w przedmiotowym zakresie stanowi przepis art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, zgodnie z którym, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a i 2a-3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

W §14 uchwały Rada Miejska postanowiła, iż „Udzielenie dotacji wstrzymuje się w przypadkach:

a) zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę,

b) cofnięcie szkole uprawnień szkoły publicznej,
c) nie wywiązania się z obowiązku rozliczania otrzymanych części dotacji

d) odmowy udostępnienia osobom kontrolującym dokumentacji, o której mowa w §12”.

Kolegium Izby wskazuje, iż cytowane postanowienie §14 pozostaje w sprzeczności z art. 90 ustawy o systemie oświaty, a w szczególności z jego ust. 2a i 2b, zgodnie, z którymi przyznanie dotacji dla szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, przedszkola niepublicznego zostało uzależnione wyłącznie od złożenia - w określonym terminie - przez osobę, prowadzącą niepubliczną szkołę o uprawnieniach szkoły publicznej czy też niepubliczne przedszkole wniosku o przyznanie dotacji, zawierającego informację o planowanej liczbie uczniów. Określenie w §14 uchwały sankcji w postaci wstrzymania wypłaty dotacji przekracza zakres upoważnienia określonego w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, bowiem de facto przepis ten wprowadza dodatkowe, nie przewidziane w cyt. ustawie warunki, od których uzależnione jest przyznanie dotacji. Warunki te nie mogą być traktowane jako odrębna od rozwiązań ustawowych podstawa przydzielenia dotacji. W orzecznictwie wskazuje się - (tak WSA w Krakowie w wyroku z dnia 19.02.2009 r., sygn. akt I S.A./Kr 1106/08), że zgodnie z treścią art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty dotacje, o których mowa w ust. 1a-3a, są przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły lub placówki. Identyczne uregulowanie można znaleźć w odniesieniu do placówek publicznych określonych w art. 80 (art. 80 ust. 3c ustawy). Z tak kategorycznie brzmiących przepisów można wysnuć wniosek, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ma możliwości wstrzymania wypłat należnych dotacji. Muszą być one realizowane w oparciu o dotychczasowe, znane organowi i udostępnione przez placówkę dane o ilości uczniów (wychowanków) lub dane o planowanej liczbie uczniów wynikające z wniosku o przyznanie dotacji, składanym do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji (art. 90 ust. 2a, 2b, 2d, 3, 3a cyt. ustawy). Jeśli się okaże, że dotacja została przyznana w nadmiernej wysokości, gdyż faktyczna ilość uczniów będzie mniejsza niż przyjęta przez organ, to wówczas - jak to podkreślono wyżej - podmiot dotowany będzie zobowiązany do jej zwrotu na podstawie art. 145 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.). Przy braku dobrowolnego zwrotu pobranej w nadmiernej wysokości dotacji kwestia ta zostanie

rozwiązana w formie decyzyjnej (art. 190 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że w takiej sytuacji decyzję w sprawie zwrotu dotacji wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta, starosta lub marszałek województwa).

Postanowienia Rady Miejskiej zawarte w wyżej wskazanym §14 przedmiotowej uchwały wykraczają poza zakres upoważnienia wynikającego z przepisu art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. W przypadku zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę a także w sytuacji cofnięcia szkole uprawnień szkoły publicznej mamy do czynienia z zaprzestaniem dotowania, które może się dokonać przepisami ustawowymi. Zatem postanowienie o wstrzymaniu udzielenia dotacji a więc czasowego zawieszenia jej udzielenia nie znajduje prawnego uzasadnienia. Z postanowień art.90 ust.3e oraz ust. 3f ustawy o systemie oświaty wynika, iż organy jednostek samorządu terytorialnego mogą kontrolować prawidłowość wykorzystania dotacji przyznanych szkołom i placówkom z budżetów tych jednostek a osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo wstępu do szkół i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania. Na uprawnienie to wskazuje także §12 przedmiotowej uchwały. Zatem prawo wglądu przez osoby kontrolujące do stosownej dokumenta-

cji jest uprawnieniem ustawowym. Rada Gminy nie ma natomiast uprawnień do nakładania sankcji w postaci wstrzymania udzielenia w/w dotacji celem zapewnienia realizacji wskazanych wyżej uprawnień ustawowych w zakresie wglądu do dokumentacji.

Podsumowując Kolegium wskazuje, że regulacja zawarta w §14 uchwały Rady Miejskiej w Jarocinie, została podjęta z przekroczeniem upoważnienia ustawowego określonego w art. 90 ust. 4 w zw. z art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty, co pozostaje również w sprzeczności z art. 94 Konstytucji, który jednoznacznie określa, iż stanowienie prawa miejscowego następuje nie tylko na podstawie, lecz także w granicach upoważnień ustawowych; sformułowanie powyższe wyklucza zatem dopuszczalność wyjścia aktem prawa miejscowego poza granice upoważnienia ustawowego.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

118

UCHWAŁA Nr 17/987/09 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 18 listopada 2009 r.

Na podstawie art. 18 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55 poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby w Poznaniu orzeka nieważność postanowień §3 ust 1 uchwały Nr XXXI/231/2009 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 22 października 2009 roku w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych, od nieruchomości, rolnego leśnego, w drodze inkasa, określenia inkasentów, wysokości wynagrodzenia za inkaso w części obejmującej wyrażenie: „o osób zamieszkałych lub posiadających majątek podlegający opodatkowaniu”.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 26 października 2009 roku Rada Miejska Ostrzeszów powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze

zm.) art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. 2006 r. Nr 121 poz. 844 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz.U. z 2006 roku Nr 136, poz. 969 ze zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.) w związku z art. 9, art. 28 §4 i art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 roku Nr 8 poz. 60 zez zm.) zarządziła na ternie gminy Ostrzeszów pobór podatku w drodze inkasa, wyznaczyła inkasentów i określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie art. 61 §1 i 4 Kodeksu postępowania administracyjnego zawiadomiła przedstawiciela gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając jednocześnie termin rozpatrzenia sprawy na dzień 18 listopada 2009 r.

Rozpoznając sprawę na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2009 r. Kolegium Izby ustaliło i zważyło co następuje:

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorzą-